

Kvartalni
finansijski
izvještaj za
III kvartal
2020.
godine

NLB Banka
AD Podgorica

BANK GUARANTEE EASY KLIKIN TRUST
DIGITAL SERVICES B2B
24/7 **LJUBLJANA** QUALITY
EMPLOYEES B2B B2C KNOWLEDGE ACCESSIBILITY TRUST
FLEXIBILITY CONSULTING
SOCIAL STABILITY TRUST
RESPONSIBILITY FINANCIAL LITERACY
REGIONAL PROJECTS UP TO DATE
REGIONAL PROJECTS R&D EXCELLENCE
MOBILE WALLET NLB PAY BEST SERVICE
FLEXIBILITY TRUST SECURITY NLB TELEDOM
BELGRADE TRUST 24/7 REGIONAL PROJECTS
FINANCIAL ADVICE **BANJA LUKA**
PURCHASE OF RECEIVABLES BANK GUARANTEE
5.800+ REGIONAL PROJECTS B2B **KLIKIN**
327 BRANCHES PROFESSIONAL
MOBILE WALLET NLB PAY BEST SERVICE WIN-WIN
BANK GUARANTEE WIN-WIN NLB KLIK
PROFESSIONAL B2B **EASY TRUST** GROWTH
ECOLGY ACCESSIBILITY ECOLOGY
FINANCIAL LITERACY CARE UP TO DATE PROFESSIONAL
PODGORICA R&D SECURITY
REGIONAL PROJECTS
EASY GROWTH
NLB TELEDOM MENTORSHIP
WIN-WIN DONATIONS
KLIKIN SPONSORSHIP
SKOPLJE B2B GOOD DEEDS
NLB KLIK MOBILE BANK TRUST
GROWTH FINANCIAL LITERACY CARE **PRISHTINA**
DIGITAL SERVICES FLEXIBILITY **SARAJEVO**
MOBILE WALLET NLB PAY WIN-WIN
MOBILE BANKERS DIGITAL 24/7 HEALTH
BANK GUARANTEE
PURCHASE OF RECEIVABLES
SECURITY

Kvartalni finansijski izvještaj za III kvartal 2020. godine

NLB Banka AD Podgorica

Kvartalni finansijski izvještaj NLB Banke AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka) sačinjen je shodno odredbama Zakona o tržištu kapitala (Službeni list Crne Gore, broj 001/18), Pravilima o bližem sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja izvještaja investicionih društava i njihovih filijala (Službeni list Crne Gore, broj 070/18), kao i shodno Pravilima o bližem sadržaju i načinu finansijskog izvještavanja (Službeni list Crne Gore, broj 083/18). Uvažavajući sadržinu propisanu članom 100 Zakona o tržištu kapitala, Kvartalni finansijski izvještaj čine:

- Kvartalni finansijski iskazi, odnosno iskaz o finansijskoj poziciji (bilans stanja) i iskaz o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha), na kontnom okviru, odnosno obrascu, propisanom od strane Centralne banke Crne Gore (uključujući i opšte podatke o Banci);
- Kvartalni izvještaj o upravljanju, koji daje objektivni i pravilan prikaz razvoja i poslovanja Banke;
- Izjave odgovornih lica u emitentu, uz navođenje imena i prezimena i funkcije odgovornih lica.

Prezentovani podaci i informacije u Kvartalnom finansijskom izvještaju bazirani su na knjigovodstvenim podacima na dan 30. septembar 2020. godine, kao i finansijskom rezultatu za period koja se tada završio, uvažavajući i podatke iz dodatnih evidencija u Banci, u poređenju sa stanjem za isti period prošle, 2019. godine.

Izjava odgovornih lica

Finansijski izvještaji NLB Banke AD Podgorica su sačinjeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kako bi se dao istinit i pravilan prikaz sredstava i obaveza Banke na dan 30. septembar 2020. godine, kao i finansijskog rezultata za period koja se tada završio.

Izveštaj o upravljanju sadrži objektivni i pravilan prikaz razvoja i poslovanja, kao i statusa Banke sa opisom rizika i problema u poslovanju.

Lana Đurasović

Direktor Sektora finansija i kontrolinga

Martin Leberle

Glavni izvršni direktor

EXCELLENCE

BEST SERVICE

ENTREPRENEURSHIP

INTEGRITY

**QUALITY OF LIFE
MOBILE BANKERS**

WIN-WIN

UP TO DATE

5.800+ EMPLOYEES

TOP EMPLOYER

**PROFESSIONAL
GROWTH
TRUST**

ASSETS

24/7

STRATEGY

STOCK MARKET

FINANCIAL ADVICE

PROFESSIONAL

PURCHASE OF RECEIVABLES

318 BRANCHES

NLB TELEDOM

REGIONAL PROJECTS DIGITAL

**CONTACT CENTRE
MOBILE WALLET NLB PAY**

KNOWLEDGE

Finansijski iskazi
banke na dan
30.9.2020. godine,
odnosno za period
1.1. – 30.9.2020.

OPŠTI PODACI O BANCII
NLB Banka AD Podgorica

Sjedište i adresa (poštanski broj, mjesto, ulica i broj)	Bulevar Stanka Dragojevića 46, 81000 Podgorica		
Izveštaj je konsolidovan	Matični broj	02011395	
Period na koji se izvještaj odnosi	1.1.-30.9.2020.	Broj upisa u registar privrednih subjekata	4-0006161/069
Telefon (pozivni broj i broj)	382 20 402 000	Fax (pozivni broj i broj)	382 20 402 038
Adresa internet stranice	www.nlb.me	Datum osnivanja	09.05.2002.
Adresa elektronske pošte	info@nlb.me	Broj poslovnica	19 filijala i 1 šalter
Opis strukture vlasništva			
Broj zaposlenih na zadnji dan izvještajnog perioda	296	Šifra djelatnosti	6419
Opis djelatnosti	Ostalo monetarno posredovanje		
Žiro-račun	907-53001-03	CBCG	

Podaci o predsjedniku i članovima odbora direktora

	Ime i prezime	Datum rođenja	Podaci o prebivalištu		Podaci o akcijama	
			Mjesto	Adresa (ulica i broj)	broj akcija	procentualno učešće
1. Predsjednik	Archibald Kremser	10.8.1971.	Wien	Magistrat Wien MBA 1/8		
2. Zamjenica Predsjednika	Marjana Usenik	18.2.1959.	Novo Mesto	Pod Trško goro 90		
3. član	Lotti Natalija Zupančič	20.5.1968	Ljubljana	Brezovička cesta 20 D		
4. član	Jana Benčina Hegman	27.2.1973	Ljubljana	Grosuplje Brvaca 025		
6. član	Martin Leberle	14.3.1965	Minhen	Hoerkherstr 11		
7. član	Iztok Prelog	21.1.1983	Ljubljana	Tržačka cesta 078		
8. član	Igor Macura	30.3.1977	Beograd	Milutina Milankovića 050		
9. član						
Glavni izvršni direktor	Martin Leberle	14.3.1965	Minhen	Hoerkherstr 11		
Izvršni direktor ovlašten za potpisivanje						

Podaci o akcionarima i akcijama
Deset najvećih akcionara

	Ime i prezime / naziv kompanije	Adresa prebivališta /poslovna adresa (mjesto ulica i broj)	Podaci o akcijama	
			broj akcija	procentualno učešće
1.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d.	Slovenija	11.648.936	99,8303%
2.	JP " STAMBENO - KOMUNALNO PREDUZECE "	Crna Gora	1.920	0,0165%
3.	"MEGATREND CO" sa p.o. Preduz. za intel. Usluge	Crna Gora	1.137	0,0097%
4.	GIP " RADNIK " DD. BIJELO POLJE	Crna Gora	618	0,0053%
5.	SO " BUDVA " BUDVA	Crna Gora	595	0,0051%
6.	OG DI "VUKMAN KRUŠCIC" - MOJKOVAC	Crna Gora	591	0,0051%
7.	OPŠTINSKI FOND ZAJEDNICKIH REZERVU ULCINJ	Crna Gora	537	0,0046%
8.	INEX " ZLATNA OBALA " - PJ SUTOMORE	Crna Gora	522	0,0045%
9.	JZU. OPŠTA BOLNICA " BLAŽO ORLANDIC " BAR	Crna Gora	454	0,0039%
10.	HORIZONT LOGISTICS-u stečaju AD BAR	Crna Gora	440	0,0038%
Ukupan iznos akcijskog kapitala	20.261.087,38	Sopstvene akcije	11.668.734	

Revizorska kuća koja je izvršila reviziju posljednjeg izvještaja:

naziv	Ernst & Young Montenegro doo
sjedište i poslovna adresa	Podgorica, Stanka Dragojevića bb

Berza i kotacije u koju su uvrštene akcije

Naziv berze	Naziv kotacije
1. Montenegroberza	MTP ME tržište

Cijena akcija na početku i na kraju izvještajnog perioda

	Redovne akcije		Povlašćene akcije	
	na početku perioda	na kraju perioda	na početku perioda	na kraju perioda
u prethodnoj godini	3,00	3,00		
u tekućoj godini	3,00	3,00		

Tržišna kapitalizacija (u hiljadama eura)

	35.006,20
--	-----------

Neto profit po akciji

		Odnos tržišne cijene akcije i neto profita po akciji
u prethodnoj godini	0,69	u prethodnoj godini
u tekućoj godini	0,27	u tekućoj godini

Dividendna stopa

		Knjigovodstvena vrijednost po akciji
u prethodnoj godini		u prethodnoj godini 5,62
u tekućoj godini		u tekućoj godini 5,84

Isplaćena dividenda po akciji u posljednje tri godine

	Za tekuću godinu	Za prethodni godinu	Prije 2 godine
po redovnoj akciji		0,736	0,513
po povlašćenoj akciji			

BILANS STANJA		(000 €)
Red. br.	SREDSTVA	Stanje na dan 30.9.2020.
1.	Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	93.849
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	415.027
2.a.	Kreditni i potraživanja od banaka	24.329
2.b.	Kreditni i potraživanja od klijenata	375.550
2.c.	Hartije od vrijednosti	13.339
2.d.	Ostala finansijska sredstva	1.808
3.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	13.170
3.a.	Kreditni i potraživanja od banaka	0
3.b.	Kreditni i potraživanja od klijenata	0
3.c.	Hartije od vrijednosti	13.170
3.d.	Ostala finansijska sredstva	0
4.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	0
5.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja	615
5.a.	Kreditni i potraživanja od banaka	0
5.b.	Kreditni i potraživanja od klijenata	615
5.c.	Hartije od vrijednosti	0
5.d.	Ostala finansijska sredstva	0
6.	Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika	0
7.	Promjene u fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0
8.	Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	0
9.	Investicione nekretnine	1.454
10.	Nekretnine, postrojenja i oprema	9.436
11.	Nematerijalna sredstva	1.172
12.	Tekuća poreska sredstva	0
13.	Odložena poreska sredstva	413
14.	Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0
15.	Ostala sredstva	5.401
16.	UKUPNA SREDSTVA:	540.537
OBAVEZE		
17.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	455.928
17.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	26.199
17.b.	Depoziti klijenata	419.909
17.c.	Kreditni banaka i centralnih banaka	0
17.d.	Kreditni klijenata koji nijesu banke	9.820
17.e.	Hartije od vrijednosti	0
17.f.	Ostale finansijske obaveze	0
18.	Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	0
19.	Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	0
20.	Derivatne finansijske obaveze kao instrument zaštite	0
21.	Promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0
22.	Rezerve	7.456
23.	Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0
24.	Tekuće poreske obaveze	694
25.	Odložene poreske obaveze	176
26.	Ostale obaveze	8.148
27.	Subordinisani dug	0
28.	UKUPNE OBAVEZE:	472.403
KAPITAL		
29.	Akcijski kapital	20.261
30.	Emisione premije	7.146
31.	Neraspoređena dobit	19.960
32.	Dobit/gubitak tekuće godine	3.132
33.	Ostale rezerve	17.635
34.	Interesi bez kontrolnog uticaja u kapitalu	0
35.	UKUPAN KAPITAL: (29. do 34.)	68.134
36.	UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE: (28. + 35.)	540.537

1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	16.216
2.	Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane	98
3.	Rashodi od kamata i slični rashodi	862
I.	NETO PRIHODI OD KAMATA (1 + 2 - 3)	15.452
4.	Prihodi od naknada i provizija	6.929
5.	Rashodi naknada i provizija	4.939
II.	NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (4 - 5)	1.990
6.	Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	0
7.	Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	-16
8.	Neto dobitak / gubitak od finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji se ne drže radi trgovanja	21
9.	Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	0
10.	Neto gubici/dobici od kursnih razlika	394
11.	Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	135
12.	Ostali prihodi	501
13.	Troškovi zaposlenih	5.337
14.	Troškovi amortizacije	1.054
15.	Opšti i administrativni troškovi	3.737
16.	Neto dobitci/gubici po osnovu modifikacije i reklasifikacije finansijskih instrumenata	0
17.	Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvrjeđenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	3.869
18.	Troškovi rezervisanja	497
19.	Ostali rashodi	229
III.	DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA : I+II+6+7+8+9+10+11+12-13-14-15-16-17-18-19	3.755
21.	Porez na dobit	622
22.	NETO PROFIT/GUBITAK (III - 21)	3.132

Izvještaj o upravljanju

Ključna dostignuća Banke	8
Pokazatelji poslovanja	9
Bitni događaji	10
Komentar rezultata i promjena u bilansu stanja	11
Ciljevi i metode upravljanja rizicima	12
Izloženost rizicima	13
Politike upravljanja rizicima	13

Ključna dostignuća Banke:

3,1 miliona EUR

Neto dobit nakon oporezivanja, uz ROE iznad 6%.

18,2 miliona EUR

Neto operativni prihod Smanjenje u odnosu na uporedni period prethodne godine, uzrokovano padom neto nekamatnih prihoda, usljed efekta epidemije COVID-19.

10%

Rast bruto kredita nebankama u odnosu na kraj 2019. godine, uz rast u svim segmentima.

1,5%

Rast neto kamata u odnosu na I-IX 2019. godine, uz rast na strani prihoda i uštede na strani rashoda.

16,1%

Koeficijent adekvatnosti kapitala Snažna kapitalna pozicija, značajno iznad propisanog minimuma.

Pokazatelji poslovanja

000 EUR

NLB Banka AD Podgorica

	30.9.2020	30.9.2019	Promjena
Ukupni prihodi	18.248	19.741	-7,6%
Operativni troškovi	10.128	10.002	1,3%
Neto dobit prije poreza	3.755	9.364	-59,9%
Neto dobit prije poreza i rezervacija	8.120	9.739	-16,6%
ROE nakon poreza	6,2%	16,9%	-10,7 p.p
ROA nakon poreza	0,8%	2,2%	-1,5 p.p
Neto kamatna marža	4,1%	4,3%	-0,2 p.p
Odnos troškova i prihoda (CIR)	55,5%	50,7%	4,8 p.p
Koeficijent adekvatnosti kapitala	16,1%	15,8%	0,3 p.p
Udio na tržištu - depoziti	12,8%	12,7%	0,2 p.p
Udio na tržištu - krediti	13,3%	12,6%	0,7 p.p
LTD (neto)	89,6%	73,2%	16,4 p.p

Bitni događaji

Prvih devet mjeseci 2020. godine obilježeno je efektima epidemije **COVID-19**, usljed koje je Banka za klijente obezbijedila **dodatne benefite** sa ciljem olakšanja poslovanja klijenta i smanjenja potrebe za posjetom filijalama:

- bez članarine i provizije u periodu od 3 mjeseca za nove korisnike elektronskog bankarstva,
- oslobađanje od provizije za podizanje novca sa bankomata drugih banaka,
- odobrenje online kredita putem weba i vibera - bez naknade za odobrenje,
- isplata penzija prije uobičajenog datuma i time pokazala odgovornost prema populaciji koja je najosjetljivija u pome-
nutoj pandemiji,
- intuitivno i jednostavno web rješenje apliciranja za moratorijum.

Preduzet je takođe niz internih preventivnih aktivnosti, posao je organizovan u skadu sa novonastalim okolnostima i pre-
porukama, a formirana je i Krizna grupa za korona virus.

Banka je **donirala** 40 hiljada EUR Nacionalnom koordinacionom tijelu za borbu protiv epidemije COVID-19. Takođe, zapos-
leni su dobrovoljnim prilozima donirali preko 6 hiljada EUR, koje su u saradnji sa Crvenim krstom Crne Gore donirane za
nabavku hrane i higijenskih paketa za porodice u stanju socijalne potrebe.

Banka je zaključila kreditnu liniju sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) u svrhu realizacije projekta **“Žene u
biznisu”** koji ima za cilj podršku ženama u biznisu i njihovom poslovanju.

Za sve korisnike Visa NLB kartica, omogućena je **refundacija** 5% plaćenog iznosa računa putem sajta EPCG. Akcija je
organizovana u aprilu (24.4 – 1.5) i junu (15.6 – 20.6).

Za sve korisnike Visa NLB kartica, omogućena je **refundacija** 10% plaćenog iznosa računa u okviru **kampanje “Povratak
u školu”**. Obezbijedeno je 10% popusta (cashback) za online trgovine, školskog pribora i sredstava, obavljene na sajtu Jolly
commerce i trgovinu tehničke opreme na sajtu Tehnomaxa (kompjuteri, mobilni telefoni), za lakše praćenje online nastave,
(putem NLB e-commerce servisa). Dodatni benefit bio je 3 mjeseca besplatne članarine za nove korisnike NLB Visa kartica.
Akcija je organizovana u periodu avgust-oktobar.

Banka je pokrenula prvi regionalni ESG projekat **#HelpFrame** koji omogućava oglasni prostor za odabrane lokalne pre-
duzetnike, farmere, kao i druga mala mikro i mala preduzeća, u cilju što bržeg oporavka od krize nastale pandemijom
COVID-19. Primljeno je 80 prijava iz cijele Crne Gore, od čega je odabrano 20 kompanija, koje su dobile 15 dana intezivne
kampanje na televiziji, web-u, dnevnim novinama i OOH elementima. Pored izabranih kompanija, svi kandidati su dobili
mogućnost besplatne implementacije e-commerce-a i besplatnu tehničku podršku za izradu sajta za online prodaju svojih
proizvoda, kao i besplatnu članarinu za VISA business karticu u periodu od 12 mjeseci.

Banka je u III kvartalu od strane Komisije za tržište kapitala dobila odluku o oduzimanju dozvole za obavljanje custody
poslova.

Komentar rezultata i promjena u bilansu stanja

Banka je u 2020. godini nastavila trend stabilnog poslovanja, i u periodu I-IX 2020.godine ostvarila neto dobit u iznosu od 3,1 miliona EUR, uz rezultat prije rezervacija i poreza u iznosu od 8,1 miliona EUR. Realizovani rezultat prije rezervacija i poreza, uslovljen pandemijom COVID-19, je 1,6 miliona EUR ispod prošlogodišnjeg, ostvarenog u uporednom periodu. Aktuelne okolnosti najviše su uticale na neto nekamatne prihode, koji bilježe pad u odnosu na uporedni period prethodne godine, kao i na dodatni trošak rizika, usljed pravovremenog prepoznavanja očekivanih kreditnih gubitaka. Sa druge strane, bilježi se nastavak pozitivnih trendova kada je u pitanju obim kreditiranja (bolja nova produkcija u odnosu na uporedni period prethodne godine) i posljedično, rast kreditnog portfelja.

Kao rezultat rasta portfelja kredita, pozitivan trend u odnosu na uporedni period 2019. godine bilježe neto kamatni prihodi. Operativni troškovi su veći za 1%, podržavajući realizovani rast. Trošak amortizacije bilježi porast, kao rezultat realizovanih investicija u prethodnom periodu, kao i troškovi usluga i profesionalnih naknada i donacija.

Kada je u pitanju struktura neto operativnog prihoda, ne bilježe se značajnije promjene u strukturi; 15% neto operativnog prihoda je ostvareno od neto nekamata, dok je i dalje dominantna zarada od neto kamata - 85%.

Trošak rizika iznosio je 149 bazičnih poena i značajno je veći nego u uporednom periodu prethodne godine kada je bio negativan i iznosio -32 bazična poena.

Za razliku od prethodne godine, u periodu I-IX 2020. godine se bilježi blagi pad bilansne sume (1,2% ili 6,6 miliona EUR). Uprkos generalnom trendu pada depozita nebankarskog sektora i posljedično okolnostima izraženog pritiska na likvidnost, Banka je uspjela da održi dobru likvidnosnu poziciju u odnosu na kraj prethodne godine, pa su pokazatelji likvidnosti iznad minimalno propisanih vrijednosti.

Ukupni bruto krediti na 30.9.2020. bilježe rast u iznosu od 35,1 miliona EUR ili 9,8% u odnosu na kraj 2019. godine, uz povećanje udjela na tržištu za 0,6 p.p (sa 12,7% na 31.12.2019. godine, na 13,3% na 30.9.2020. godine). Rast bruto kredita u prvih devet mjeseci 2020. godine je zabilježen u svim segmentima: stanovništvo bilježi rast od 6,9%; pravna lica 13,5%, a država 20,5%.

Kada su u pitanju izvori, Banka se i dalje dominantno oslanja na domaće depozite (92%). U strukturi depozita nebankarskog sektora dominantni su depoziti fizičkih lica, uz stabilan udio, koji je na kraju septembra mjeseca bio 64%.

Koeficijent adekvatnosti kapitala je značajno iznad zakonskog minimuma, te na 30.9.2020. godine iznosi 16,05% (zakonski minimum je 10%). Odlukama Skupštine akcionara, sopstvena sredstva Banke su uvećana za 6,9 miliona EUR, prepoznavanjem dijela rezultata 2019. godine, kao i dijela rezervi sa računa Rezervi za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu kao regulatornog kapitala.

U skladu sa važećom regulativom, Banka nije odlučivala o raspodjeli dividende.

Ciljevi i metode upravljanja rizicima

Područje upravljanja rizicima je uređeno zakonskim pravnim aktima, internim aktima na nivou Banke, kao i usmjerenjima matične banke - NLB d.d. Ljubljana, koja važe za bankarske članice NLB Grupe. Upravljanje finansijskim rizicima se bazira na uspostavljanju odgovarajuće organizacione strukture u Banci, uspostavljanju i implementaciji kvalitetnih radnih procedura i adekvatnom sistemu internih kontrola. Odgovornost za uspostavljanje i nadzor nad okvirom za upravljanje rizicima ima Odbor direktora Banke.

Cilj upravljanja pojedinačnim finansijskim rizicima (*kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik, operativni i rizik zemlje*) jeste minimiziranje rizika, uz postizanje projektovanih poslovnih i finansijskih rezultata i optimalnu upotrebu kapitala.

Proces upravljanja rizicima je regulisan i internim aktima koji definišu ciljeve upravljanja, metodologije i način praćenja pojedinih vrsta finansijskih rizika. Navedena interna akta (politike, procedure, metodologije) usvaja Odbor direktora Banke. U hijerarhiji internih akata koja pokrivaju područje upravljanja finansijskim rizicima, posebno mjesto zauzimaju Strategija upravljanja rizicima, Rizik apetit, Interni sistem limita i pojedinačne Politike za upravljanje rizicima.

Rizik apetit daje smjernice o tome koji konkretni rizici i do koje mjere su prihvatljivi ili neprihvatljivi za Banku. Takav okvir omogućava donošenje strateških i operativnih odluka na nivou cijele organizacije. Rizik apetit se definiše kroz *kvalitativne i kvantitativne ciljeve*, usklađene sa poslovnom strategijom Banke. **Strategija upravljanja rizicima** definiše načine na koje Banka preuzima rizike u svojim poslovnim aktivnostima. Osnovna svrha strategije upravljanja rizicima je definisanje ključnih pretpostavki /orijentacija u preuzimanju rizika, u cilju ostvarivanja strateških poslovnih ciljeva. Strateški cilj Banke je izgradnja dugoročno održivog poslovanja, a strategija upravljanja rizicima jeste potpora ovom strateškom cilju Banke. Prema strategiji upravljanja rizicima, Banka prudenciono preuzima rizike i obezbjeđuje dugoročno profitabilno poslovanje, vodeći računa o odnosu preuzetog rizika i ostvarenog prinosa.

Metode upravljanja finansijskim rizicima su definisane internim aktima Banke, prvenstveno kroz pojedinačne politike/ metodologije upravljanja finansijskim rizicima.

U dijelu upravljanja kreditnim rizikom, jedan od alata upravljanja jeste analiziranje pojedinačnih zahtjeva za odobrenje plasmana, donošenje odluke o bonitetu klijenta i utvrđivanje limita izloženosti. Generalno, opredjeljenje Banke je da ograniči svoju izloženost prema pojedinačnim klijentima ili tzv. grupama povezanih lica do najviše 10% kapitala Banke, čime se postiže disperzija rizika. Takođe, Banka nastoji da svoje plasmane usmjeri prema pojedinačnim klijentima na način da se postigne što je moguće bolja diverzifikacija portfolija i u kontekstu izloženosti Banke prema pojedinačnim granama privrede. U dijelu rizika likvidnosti, ciljevi upravljanja uključuju: obezbjeđivanje likvidnosti Banke na kratak i dugi rok; obezbjeđenje izvršavanja svih dospjelih obaveza, korišćenje najpovoljnijih izvora sredstava za izvršavanje dospjelih obaveza, poštovanje zakonskih kriterijuma i regulatornih zahtjeva, odnosno standarda na nivou Grupe NLB, kao i internih kriterijuma i ciljeva definisanih Politikom, odnosno drugim aktima Banke koji uređuju područje likvidnosti. Banka je definisala Plan upravljanja likvidnošću u vanrednim tj. nepredviđenim situacijama. Banka upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane (likvidne) rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa ročnosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza. U dijelu tržišnih rizika (rizik deviznog kursa i rizik kamatne stope), cilj Banke je ograničavanje potencijalnog gubitka zbog promjena u nivou deviznih kurseva /kamatnih stopa na tržištu na nivo koji je prihvatljiv u pogledu rezultata poslovanja i adekvatnosti kapitala Banke. Upravljanje kamatnim rizikom se postiže usmjeravanjem poslovnih aktivnosti (cjenovni uslovi, ročnost plasmana i obaveza) na način koji obezbjeđuje da izloženost riziku bude na prihvatljivom nivou. Banka na dnevnom nivou prati i vrši usklađivanje sredstava i obaveza u pojedinačnim valutama (upravljanje valutnim rizikom). U dijelu operativnih rizika, cilj Banke je ograničiti obim potencijalnih gubitaka iz operativnih rizika, odnosno gubitaka koji su posljedica neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, slabosti i propusta u izvršavanju poslova, protivpravnih radnji i spoljnih događaja i ograničiti vjerovatnoću njihove realizacije na nivo koji je za Banku prihvatljiv s aspekta finansijske štete, a posredno i sa aspekta očuvanja ugleda Banke. Upravljanje operativnim rizicima se postiže mjerenjem i praćenjem gubitaka koji proizilaze iz operativnog rizika i identifikacijom i ocjenjivanjem nivoa operativnih rizika sa kojima se Banka suočava u svom poslovanju, za koje se, zavisno od utvrđenog nivoa rizika, utvrđuju adekvatne mjere za savlađivanje. Cilj upravljanja rizikom zemlje je ograničavanje nivoa potencijalnih gubitaka usljed izlaganja Banke riziku zemlje, po osnovu plasiranja sredstava prema licima i institucijama sa sjedištem/prebivalištem izvan zemlje. Banka uspostavlja i prati limite za izloženost prema dužnicima u pojedinačnim zemljama.

Izloženost rizicima

Kreditni rizik predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Banci izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak. Kreditni rizik pojedinačnog dužnika se izražava kroz bonitetnu klasu dužnika. Određivanje bonitetne klase (A, B, C, D, E) prethodi procesu odobravanja plasmana. Učešće kredita i potraživanja u kreditnom portfoliju Banke po bonitetu na dan 30.9.2020. godine je prikazano niže:

Kreditni plasmani %	
A	65,4%
B	27,2%
C	4,6%
D	0,7%
E	2,1%
	100,0%

Nekvalitetnim kreditima se smatraju krediti za koje je utvrđen bonitet C, D i E. Procenat nekvalitetnih kredita (bonitet C, D, E) na 30.9.2020. godine iznosi 7,5 %.

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći da isplati dospelje obaveze u svakom trenutku.

Na dan 30.9.2020. godine, Banka je imala likvidnosni suficit u iznosu od 30 miliona EUR čime se omogućava Banci da preživi stresni scenario u periodu od 3 mjeseca i dovoljno vremena da odgovori na neočekivane odlive. Ukupna potreba Banke za likvidnosti na dnevnoj osnovi iznosi 29,3 miliona EUR, stanje na žiro računu kod Centralne banke Crne Gore iznosi 27,9 miliona EUR, dok je stanje na nostro računima 24,3 miliona EUR, pa u slučaju stresa Banka ima dovoljan bafer za pokriće likvidnosnih potreba na dnevnom nivou. Rezultati stabilnog dijela a vista depozita na 30.9.2020. godine pokazuju i dalje povoljnu likvidnosnu poziciju, s obzirom da izračun pokazuje stabilni dio a vista depozita u iznosu od 82,3%.

Tržišni rizici (rizici cijena) se odnose na rizik da određene promjene tržišnih cijena, kao što su promjene kurseva stranih valuta i promjene kamatnih stopa na tržištu, mogu da utiču na visinu prihoda Banke ili na vrijednost finansijskih instrumenata. Izloženost **valutnom riziku** je na niskom nivou. Na dan 30.9.2020. godine, najveća izloženost se vezuje za valutu švedska kruna. Neto pozicija u švedskoj kruni, kao razlika između sredstava i obaveza Banke, je bila na nivou 158 hiljada EUR (0,3% regulatornog kapitala Banke; limit 2% regulatornog kapitala). Izloženost **riziku kamatne stope** se izračunava metodom tzv. standardizovanog kamatnog šoka. Rezultat izračuna za 30.9.2020. godine je 2.258 hiljada EUR (4,3% regulatornog kapitala Banke; limit 20% regulatornog kapitala). Navedeni metod projektuje potencijalne promjene ekonomske vrijednosti kapitala Banke u slučaju nepovoljnih promjena tržišnih kamatnih stopa za 200 bazičnih poena. Pored navedenog metoda, Banka izračunava i efekte koje bi potencijalna promjena tržišnih kamatnih stopa imala na neto kamatne prihode Banke.

Politike upravljanja rizicima

Politike upravljanja rizicima su dio sveobuhvatnog i pouzdanog sistema upravljanja rizicima, koji je uključen u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbjeđuje da profil rizika Banke bude uvijek u skladu sa rizik apetitom, odnosno sklonošću Banke za preuzimanjem rizika. Politike i sistemi upravljanja rizikom se redovno sagledavaju kako bi odrazili promjene u tržišnim uslovima, proizvodima i uslugama koje se nude.

Najznačajnije politike kojima se uređuje područje upravljanja rizicima u Banci su:

- Politika upravljanja kreditnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja likvidnošću NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja rizikom kamatne stope NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja valutnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja operativnim rizikom NLB Banke AD Podgorica,
- Politika upravljanja rizikom zemlje NLB Banke AD Podgorica,
- Politika investiranja u hartije od vrijednosti bankarske knjige NLB Banke.

Transakcije sa povezanim licima

Banka posmatra povezana lica shodno zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 24, koji definiše da su povezana lica:

- strane koje direktno ili indirektno, putem jednog ili više posrednika, kontrolišu, su kontrolisane ili su pod zajedničkom kontrolom sa (tim) entitetom;
- strane u kojima Banka posjeduje udio u entitetu koji joj omogućava značajan uticaj nad entitetom, a koje nisu ni povezana pravna lica niti učesnici u zajedničkom poduhvatu;
- privatna lica koja direktno ili indirektno posjeduju glasačko pravo u Banci koje im omogućava značajan uticaj nad Bankom, odnosno bilo koji subjekat za koji se očekuje da ima uticaj ili je pod uticajem povezanog lica Banke;
- članovi ključnog rukovodećeg kadra, odnosno lica koja posjeduju ovlašćenja i odgovornosti u pogledu planiranja, upravljanja i kontrolisanja poslovanja Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom razmatranja svake pojedinačne transakcije sa povezanim licima, pažnja je, osim na pravnu formu, usmjerena i na suštinu tj. sadržaj transakcije.

Većinski vlasnik banke je Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana registrovana u Sloveniji (matična banka), u čijem se vlasništvu nalazi 99,83% običnih akcija na dan 30.9.2020. godine.

Ostala pravna lica prikazana u tabeli niže smatraju se povezanim licima budući da su članice NLB Grupe. Članice NLB Grupe su povezane sa Bankom budući da su zajednički kontrolisane od strane matične banke.

Banka obavlja brojne transakcije sa povezanim pravnim licima u toku svog redovnog poslovanja, po tržišnim uslovima. Pomenute transakcije obuhvataju plasmane, depozite, transakcije u stranoj valuti kao i lična primanja članova rukovodstva Banke.

Obim transakcija sa povezanim licima, stanje sredstava i obaveza na dan 30.9.2020. godine i odnosni rashodi i prihodi u bilansu uspjeha do kraja trećeg kvartala 2020. godine prikazani su u tabeli koja slijedi.

ACCOUNTING
CASH
SHARE CAPITAL
ACCOUNTING

PERFORMANCE INDICATORS
AGREEMENTS
IMPAIRMENT
LOANS

FINANCIAL STATEMENTS
CAPITAL ADEQUACY

M&A
FEES
RATIOS
INTEREST INCOME
SUBSIDIARIES
SHARE CAPITAL
TAX

SEGMENT
RISK MANAGEMENT

CURRENCY

Odnosi sa
povezanim
licima

NLB Banka AD Podgorica

Odnosi sa povezanim licima

30.9.2020.

	NLB d.d. Ljubljana	Ream	NLB Leasing Podgorica	NLB Leasing Ljubljana	Bankart	NLB Banka Banja Luka	NLB Banka Sarajevo	NLB Banka Priština	NLB Banka Beograd	NLB Banka Skoplje	Tara Hotel d.o.o.	NLB Crna Gora	Povezana fizička lica	Ukupno
Potraživanja														
Kreditni bankama	13.491	-	-	-	-	6	5	-	34	7	-	-	-	13.543
Dati krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	592	592
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Ukupno potraživanja	13.491	-	-	-	-	6	5	-	34	7	-	2	592	14.137
Obaveze														
Depoziti po viđenju	904	594	17	-	-	2.579	2.993	3	69	1.030	161	429	141	8.920
Oročeni depoziti	18.600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	142	18.742
Ostale obaveze	113	-	-	15	57	-	-	-	29	1	-	-	-	215
Ukupno obaveze	19.617	594	17	15	57	2.579	2.993	3	98	1.031	161	429	283	27.877
Neto potraživanja(obaveze)	-6.126	-594	-17	-15	-57	-2.573	-2.988	-3	-64	-1.024	-161	-427	309	-13.740
Vanbilansne stavke	3.549													3.549

	NLB d.d. Ljubljana	Ream	NLB Leasing Podgorica	NLB Leasing Ljubljana	Bankart	NLB Banka Banja Luka	NLB Banka Sarajevo	NLB Banka Priština	NLB Banka Beograd	NLB Banka Skoplje	Tara Hotel d.o.o.	NLB Crna Gora	Povezana fizička lica	Ukupno
Prihodi														
Prihodi od kamata	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	33
Prihodi od naknada	4	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Neto dobiti od finansijskih instrumenata za trgovinu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostali prihodi	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	12
Prihodi od dividende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno prihodi	19	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	11	18	52
Rashodi														
Rashodi kamata	-42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-43
Rashodi provizija	-15	-	-	-	-289	-5	-	-	-5	-33	-	-	-	-347
Neto gubici od finansijskih instrumenata za trgovinu	-398													-398
Troškovi (lični i materijalni)	-72	-10	-	-	-	-	-	-	-14	-	-	-	-1.003	-1.099
Ostali rashodi														-
Ukupno rashodi	-527	-10	-	-	-289	-5	-	-	-19	-33	-	-	-1.004	-1.887
Neto prihodi/(rashodi)	-508	-8	2	-	-289	-5	-	-	-19	-33	-	11	-986	-1.835

BANK GUARANTEE **EASY** **KLIKIN** **TRUST**
DIGITAL SERVICES **B2B** **EASY** **KLIKIN** **TRUST**
24/7 LJUBLJANA **QUALITY** **TRUST** **FINANCIAL LITERACY** **REGIONAL PROJECTS** **UP TO DATE** **FLEXIBILITY** **EXCELLENCE** **PRIVATE BANKING** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
EMPLOYEES **B2B** **B2C** **KNOWLEDGE** **ACCESSIBILITY** **TRUST** **FINANCIAL LITERACY** **REGIONAL PROJECTS** **UP TO DATE** **FLEXIBILITY** **EXCELLENCE** **PRIVATE BANKING** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
SOCIAL **STABILITY** **TRUST** **FINANCIAL LITERACY** **REGIONAL PROJECTS** **UP TO DATE** **FLEXIBILITY** **EXCELLENCE** **PRIVATE BANKING** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
RESPONSIBILITY **TRUST** **FINANCIAL LITERACY** **REGIONAL PROJECTS** **UP TO DATE** **FLEXIBILITY** **EXCELLENCE** **PRIVATE BANKING** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
REGIONAL PROJECTS **R&D** **FINANCIAL LITERACY** **REGIONAL PROJECTS** **UP TO DATE** **FLEXIBILITY** **EXCELLENCE** **PRIVATE BANKING** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
MOBILE WALLET **NLB PAY** **BEST SERVICE** **NLB TELEDOM** **REGIONAL PROJECTS**
FLEXIBILITY **TRUST** **SECURITY** **NLB TELEDOM** **REGIONAL PROJECTS**
+ BELGRADE **TRUST** **24/7** **NLB TELEDOM** **REGIONAL PROJECTS**
FINANCIAL ADVICE **BANJA LUKA** **NLB TELEDOM** **REGIONAL PROJECTS**
PURCHASE OF RECEIVABLES **BANK GUARANTEE** **NLB TELEDOM** **REGIONAL PROJECTS**
5. REGIONAL PROJECTS **B2B** **KLIKIN** **NLB TELEDOM** **REGIONAL PROJECTS**
327 BRANCHES **PROFESSIONAL** **NLB TELEDOM** **REGIONAL PROJECTS**
MOBILE WALLET **NLB PAY** **BEST SERVICE** **WIN-WIN** **NLB KLIK** **GROWTH** **ECOLOGY** **PROFESSIONAL**
BANK GUARANTEE **WIN-WIN** **NLB KLIK** **GROWTH** **ECOLOGY** **PROFESSIONAL**
PROFESSIONAL **B2B** **EASY** **TRUST** **BEST SERVICE** **WIN-WIN** **NLB KLIK** **GROWTH** **ECOLOGY** **PROFESSIONAL**
EASY **TRUST** **BEST SERVICE** **WIN-WIN** **NLB KLIK** **GROWTH** **ECOLOGY** **PROFESSIONAL**
FINANCIAL LITERACY **CARE** **EXCELLENCE** **UP TO DATE** **KNOWLEDGE** **ACCESSIBILITY** **PROFESSIONAL**
UP TO DATE **KNOWLEDGE** **ACCESSIBILITY** **PROFESSIONAL**
PODGORICA **R&D** **SECURITY** **PROFESSIONAL**
REGIONAL PROJECTS **SECURITY** **PROFESSIONAL**
EASY **GROWTH** **MENTORSHIP** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
WIN-WIN **MENTORSHIP** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
KLIKIN **DONATIONS** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
SKOPLJE **B2B** **SPONSORSHIP** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
NLB KLIK **GOOD DEEDS** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
GROWTH **MOBILE BANK** **TRUST** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
FINANCIAL LITERACY **DIGITAL SERVICES** **FLEXIBILITY** **ECOLOGY** **DIGITAL SERVICES** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
DIGITAL SERVICES **FLEXIBILITY** **ECOLOGY** **DIGITAL SERVICES** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
SARAJEVO **HEALTH** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
MOBILE WALLET **NLB PAY** **DIGITAL** **WIN-WIN** **24/7** **HEALTH** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
MOBILE BANKERS **DIGITAL** **WIN-WIN** **24/7** **HEALTH** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**
SECURITY **DIGITAL** **WIN-WIN** **24/7** **HEALTH** **PRISHTINA** **BANK GUARANTEE** **PURCHASE OF RECEIVABLES**